

گزارش تحلیلی تورم بهمن ماه

۰۰۶۰۰۸۸۷۳-۰۵۴۰۰۸۸۷۳-۸۸۷۵۳۳۷۵-۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

info@bcr.ir ۲۱ ۸۸۷۵۳۳۷۶ (+۹۸)

bcr.ir

تهران ، خیابان احمد قصیر، کوچه ششم، پلاک ۸، طبقه ۳، واحد ۳

این گزارش بر اساس داده‌های رسمی و معتبر تهیه شده است و شامل تحلیل‌های کارشناسی دقیق می‌باشد تا تصویری شفاف از وضعیت اقتصادی ارائه دهد.

تهیه و تدوین گزارش

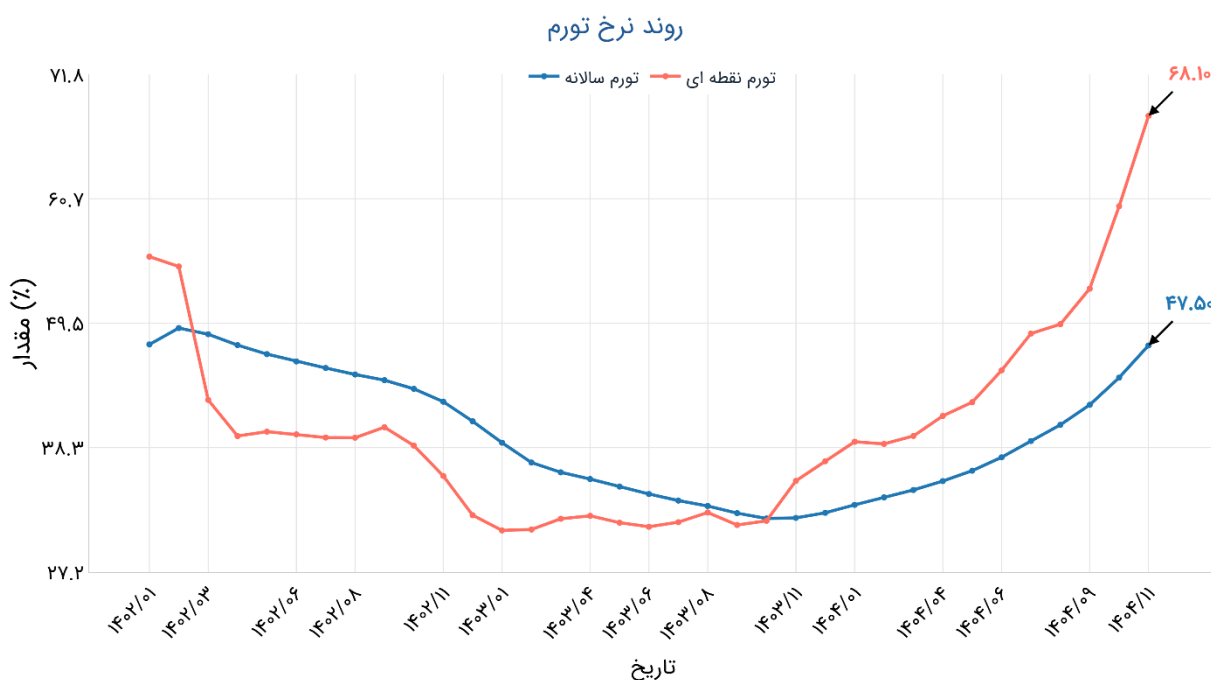
• تیم کارشناسی اقتصادی: محسن امینی، علی آقانصیر

نظارت و تایید نهایی

• مدیر مطالعات کلان و جمع‌آوری داده: نسرین باقری

تهیه شده در واحد مطالعات کلان شرکت رتبه بندی اعتباری برهان

با توجه به شتاب تورمی مشاهده شده در بهمن ۱۴۰۴، که طی آن نرخ تورم ماهانه به ۹.۴ درصد و تورم نقطه‌ای به ۶۸.۱ درصد صعود کرد، چشم‌انداز کوتاه‌مدت حاکی از تداوم فشارهای قیمتی است. برآورد می‌شود نرخ تورم ماهانه در ماه‌های پیش رو در کانال ۷ تا ۱۰ درصد و تورم نقطه‌به‌نقطه در دامنه ۶۵ تا ۷۵ درصد نوسان کند. اگرچه تعدیل بخشی از شوک قیمتی گروه خوراکی‌های تازه محتمل است، اما اثرات گسترده‌تر آن بر هزینه‌های تولید، انتظارات تورمی و تقاضای دستمزد، زمینه چسبندگی تورم را تقویت می‌کند. همزمان، فشارهای تقاضایی ناشی از فصل بودجه و نزدیکی به سال نو، همراه با کسری بودجه ساختاری، برای کاهش معنادار تورم نقطه‌ای به زیر سطوح کنونی را محدود می‌سازد. سناریوی محتمل، استمرار تورم نقطه‌ای در کانال‌های بالای ۶۰ درصد در باقی‌مانده سال ۱۴۰۴ است، مگر آن‌که اقدامات سیاستی قاطع در کنترل نقدینگی و آرام‌سازی بازار ارز محقق شود.

شاخص کل: ۵۱۳.۶، تغییر ماهانه شاخص +۴۴.۲ واحد

تورم ماهانه: ۹.۴٪، افزایش ۱.۵ واحد درصد نسبت به ماه قبل،

تورم نقطه به نقطه: ۶۸.۱٪، افزایش ۸.۲ واحد درصد نسبت به ماه قبل

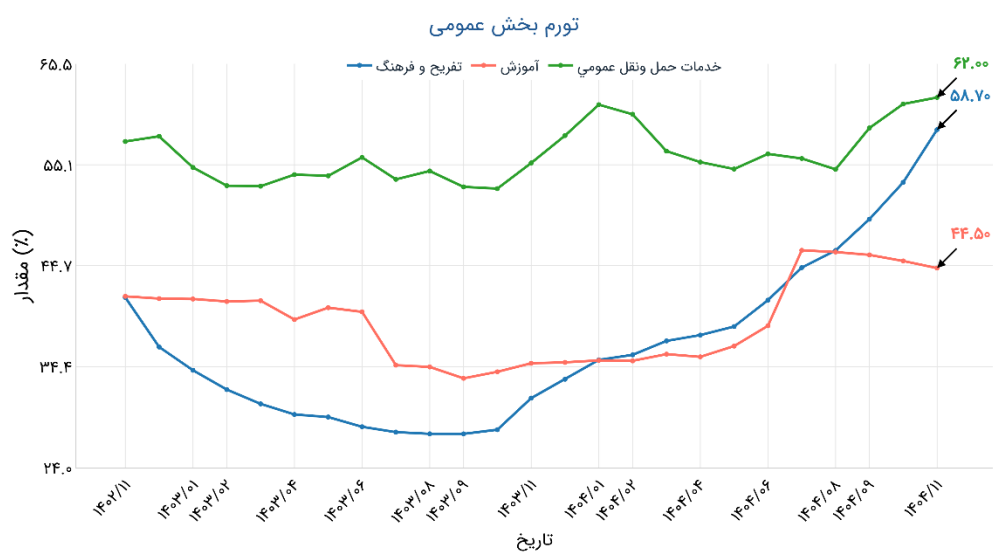
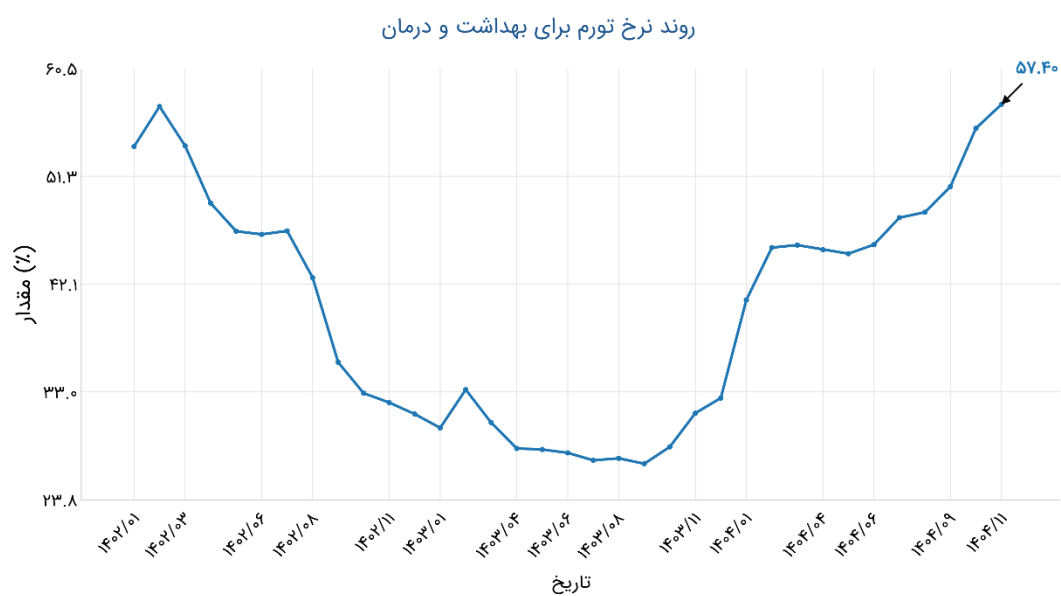
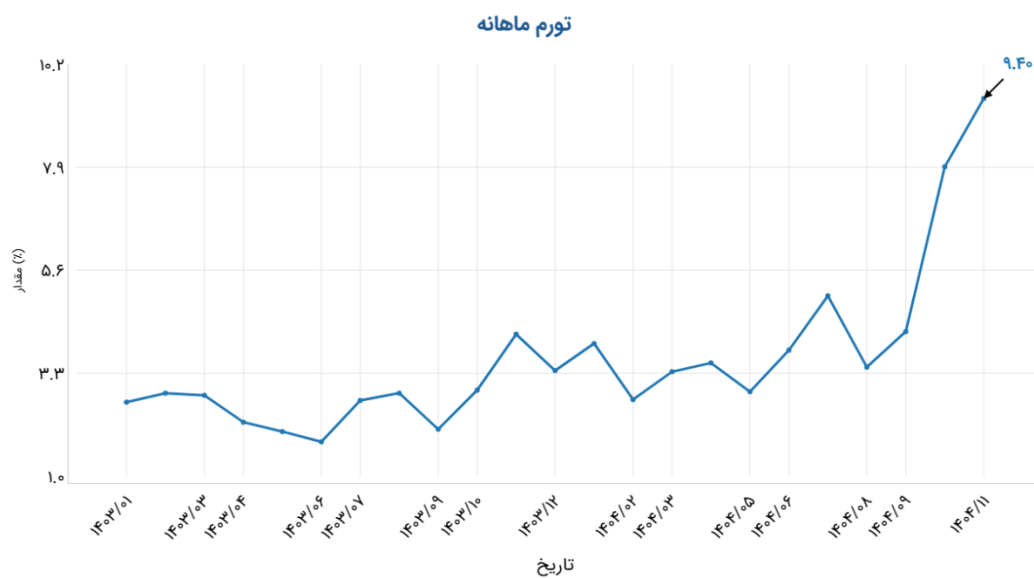
تورم سالانه (۱۲ ماهه): ۴۷.۵٪، افزایش ۲.۹ واحد درصد نسبت به ماه قبل

تورم سالانه: نرخ تورم ۱۲ ماه (منتهی به بهمن ۱۴۰۴ نسبت به بهمن ۱۴۰۳) با افزایش ۲.۹ واحد درصدی از ۴۴.۶ درصد در دی‌ماه به ۴۷.۵ درصد در بهمن‌ماه رسید. این ششمین ماه متوالی افزایش این نماگر است و سطح آن را به بالاترین حد از اردیبهشت ۱۴۰۳ بازگردانده است. طی تنها پنج ماه (از شهریور ۱۴۰۴ تا بهمن ۱۴۰۴)، تورم سالانه حدود ۱۵.۱ واحد درصد رشد کرده است.

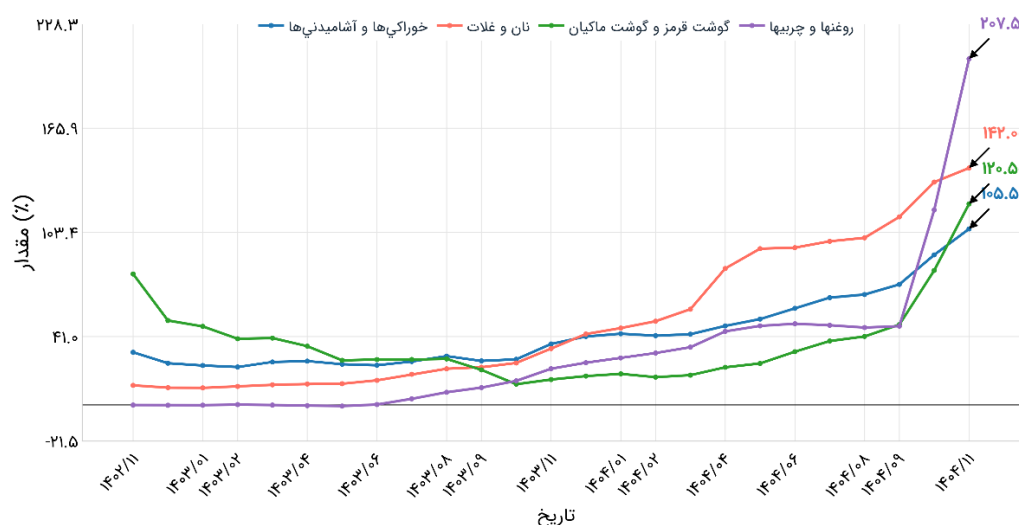
تورم نقطه‌ای: این شاخص که نماگری پیش‌نگر از فشار تورمی جاری محسوب می‌شود، رکورد جدیدی را در دوره مورد بررسی ثبت کرد. تورم نقطه‌ای (نسبت به دوازده ماه منتهی به بهمن ۱۴۰۴) با یک جهش ۸.۱ واحد درصدی از ۵۹.۹ درصد در دی به ۶۸.۱ درصد در بهمن صعود کرد. این بالاترین سطح ثبت‌شده برای تورم نقطه‌ای در کل سری زمانی ارائه‌شده (از فروردین ۱۴۰۲ به بعد) است. رشد حدود ۳۶ واحد درصدی این شاخص از پایین‌ترین سطح خود در اسفند ۱۴۰۲ (۳۲.۳ درصد) گویای عمق چرخش روند تورمی است.

تورم ماهانه: شتاب قیمت‌ها در فاصله دی به بهمن کاملاً محسوس بود. نرخ تورم ماهانه با افزایش ۱.۵ واحد درصدی از ۷.۹ درصد در دی به ۹.۴ درصد در بهمن رسید. این بالاترین نرخ تورم ماهانه از ابتدای سال ۱۴۰۲ است و نشان‌دهنده شدت گرفتن شوک‌های قیمتی در کوتاه‌مدت می‌باشد.

- **انتظارات تورمی:** ثبت اعداد رکوردشکن می‌تواند انتظارات تورمی خانوارها و بنگاه‌ها را به شدت تحت تأثیر قرار داده و منجر به پیش‌خرید، تغییر ترکیب دارایی‌ها به سمت کالاهای بادوام و فشار برای افزایش دستمزدها شود.
- **سیاست‌های پولی و بودجه‌ای:** تنش در ترازنامه بانک‌ها و نیاز دولت به تأمین کسری بودجه، فضای مانور سیاست‌گذار برای اعمال سیاست‌های انقباضی مؤثر را محدود می‌سازد. تداوم فشارهای نقدینگی یک ریسک ساختاری پایدار است.
- **نوسانات بازار ارز:** ادامه بی‌ثباتی در بازار ارز می‌تواند به عنوان یک کانال انتقال قوی، بر شاخص‌های تورمی اثر مضاعف بگذارد.
- **فصل‌مندی و تقاضای پایان سال:** نزدیکی به ماه‌های پایانی سال مالی و تقاضای سنتی برای نقدینگی در این دوره، می‌تواند بر فشارهای تورمی بیفزاید.
- **بازگشت شوک تورمی:** روند نزولی آرام تورم در سال ۱۴۰۳ و نیمه اول ۱۴۰۴ متوقف شده و از مرداد ۱۴۰۴، یک روند صعودی پایدار و شتابان در تمامی شاخص‌ها مستقر شده است. این تغییر جهت، همزمان با تشدید تحرکات در بازارهای دارایی و افزایش نرخ‌های سود بین‌بانکی رخ داده است.
- **تبدیل شوک ماهانه به فشار پایدار:** نرخ‌های بسیار بالای تورم ماهانه در چند ماه اخیر (به‌ویژه در دی و بهمن) به سرعت در شاخص نقطه‌ای منعکس شده‌اند. این نشان می‌دهد که شوک‌های قیمتی ابتدایی (احتمالاً در گروه‌هایی مانند خوراکی‌ها) در حال انتشار به کل سبد مصرفی و تبدیل به یک فشار تورمی پایدار هستند.
- **عبور از آستانه‌های روانی:** عبور تورم ماهانه از مرز ۹ درصد و نزدیکی تورم نقطه‌ای به آستانه ۷۰ درصد، آستانه‌های روانی مهمی را در شکل‌بندی انتظارات آتی فعال می‌کند. این پدیده می‌تواند چسبندگی دستمزدها و قیمت‌ها را افزایش دهد.

گروه خوراکی

افق پیش‌رو

در ترسیم چشم‌انداز کوتاه‌مدت بر مبنای داده‌های بهمن ۱۴۰۴، ثبت تورم ماهانه ۹.۴ درصدی و جهش تورم نقطه‌به‌نقطه به سطح ۶۸.۱ درصد (افزایش ۸.۱۱ واحد درصدی نسبت به ماه قبل)، نشان‌دهنده تشدید قابل توجه فشارهای تورمی و تثبیت انتظارات صعودی در اقتصاد است. بر اساس رسالت تحلیلی این نهاد در ارائه چشم‌انداز توصیفی و پرهیز از پیش‌بینی‌های قطعی عددی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که شتاب‌گیری تورم در ماه‌های اخیر، ریسک چسبندگی قیمت‌ها را در سطوح بالا به شدت افزایش داده است. با نزدیک شدن به پایان سال، تقاضای فصلی نقدینگی، فشارهای ناشی از ناترازی‌های مالی دولت و «اثرات دور دوم» شوک‌های قیمتی اخیر بر سایر کالاها و خدمات، محرک‌های اصلی تداوم این روند صعودی محسوب می‌شوند. رشد پرشتاب شاخص‌ها گواه بر قدرت بالای سرریز التهابات به کل سبد مصرف‌کننده است. در این شرایط، احتمال تعدیل سریع شاخص‌ها و بازگشت به مسیر نزولی بسیار ضعیف ارزیابی می‌شود؛ مگر آنکه سیاست‌گذار پولی از طریق اعمال محدودیت‌های سخت‌گیرانه بر ترازنامه شبکه بانکی، مدیریت لنگر ارزی و اتخاذ سیاست‌های انقباضی مؤثر، موفق به مهار انتظارات تورمی و کنترل تقاضای کل در ماه‌های آتی گردد. در غیر این صورت، تداوم محیط تورمی با شدت فعلی و استمرار ریسک‌های اعتباری ناشی از افت قدرت خرید، محتمل‌ترین چشم‌انداز پیش‌رو خواهد بود.